

Стартова конференція проєкту PROTECT у Сату-Маре

5–6 листопада 2025 року українська делегація із Закарпаття взяла участь у стартовій конференції міжнародного проєкту PROTECT у Сату-Маре (Румунія). Проєкт **«PROTECT – Реагування на пандемію та оперативна тактика для посиленого стримування та відстеження»** (Номер проєкту: HUSKROUA/23/RI/2.1/011) реалізується в рамках Програми Interreg VI-A NEXT Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2021–2027.

Заходи були організовані одним із партнерів міжнародного консорціуму — румунським партнером **Адміністративно-територіальною одиницею повіту Сату-Маре**. Конференція відбулася в конференц-залі No Pardon Hotel. Проєкт має на меті підвищення готовності до епідемічних загроз, розвиток транскордонної співпраці у сфері ветеринарної медицини, громадського здоров'я та надзвичайного реагування.

Партнери проєкту:

- Головний партнер: Закарпатська регіональна державна лабораторія Держпродспоживслужби (Україна);
- Партнер 1: ГО «Центр європейських ініціатив» (Україна);
- Партнер 2: Східна асоціація охорони культури та навколишнього середовища (Угорщина);
- Партнер 3: Регіональна агенція інновацій (Словаччина);
- Партнер 4: Управління санітарної, ветеринарної та харчової безпеки повіту Сату-Маре (Румунія);
- Партнер 5: Адміністративно-територіальна одиниця повіту Сату-Маре (Румунія).

Проект PROTECT об'єднує партнерів із Румунії, України, Словаччини та Угорщини, які спільно працюють над розбудовою сучасної системи раннього виявлення, моніторингу та стримування інфекцій, що передаються від тварин до людей. У межах ініціативи передбачено модернізацію матеріально-технічної бази ветеринарних лабораторій, зокрема встановлення найсучаснішого діагностичного устаткування, що значно підвищить оперативність та точність лабораторних досліджень.

Завдання стартової конференції та робочої зустрічі включали представлення основних цілей і завдань проекту, спрямованих на залучення ключових зацікавлених сторін та цільових груп, а також підвищення обізнаності місцевого населення; залучення регіональних і місцевих професійних установ, адміністрацій та відповідних структур; а також проведення партнерських зустрічей з метою синхронізації діяльності між усіма учасниками проекту.

Участь у заході взяла делегація із Закарпатської області, до якої увійшли представники головного партнера проекту - Головного управління Держпродспоживслужби в Закарпатській області та Закарпатської регіональної державної лабораторії. Делегацію очолював **Директор Закарпатської регіональної державної лабораторії Олександр Малімон**. Також були присутні представники партнера проекту - ГО «**Центр європейських ініціатив**» та керівник Центру, **Наталія Носа**.

Партнерська зустріч була присвячена детальному узгодженню організаційних, технічних та методологічних аспектів реалізації проекту PROTECT, зокрема уточненню структурних компонентів робочих пакетів, ролей і відповідальності кожного партнера та графіку виконання ключових завдань на першому етапі. Учасники обговорили підходи до збору епідеміологічних даних, методику опитування населення, фермерів і мисливців, узгодили технічні вимоги до розробки Керівництва та Спільного плану дій, а також інструменти цифрової комунікації між проектними командами. Окремий акцент зроблено на питаннях прозорості координації, управління ризиками, взаємодії з місцевими громадами та фаховими установами, а також підготовці до майбутніх професійних тренінгів і міжнародних робочих візитів. Зустріч стала платформою для формування єдиного концептуального підходу до реалізації проекту та заклала основу для узгодженості дій між усіма партнерами проекту.

Стартова конференція розпочалась вітальними виступами до учасників від **Патакі Чаби**, президента повіту Сату-Маре, **Істрэуан Лакріми Камелії**, менеджера проекту, та представників партнерських організацій проекту від України, Угорщини та Словаччини. Також виступили представники урядових, наукових установ та ветеринарних служб із Румунії, Словаччини, Угорщини та України.

Перший тематичний блок був присвячений поширенню сказу, іншим зоонозам та впливу транскордонної міграції тварин і диких хижаків на епідемічну ситуацію. Експерти представили дані моніторингу, сучасні лабораторні методи діагностики, результати досліджень міграційних потоків диких тварин, а також звернули увагу на прогалини у вакцинації, зокрема в приватному секторі й серед власників домашніх тварин. Обговорено відмінності в національних системах контролю за інфекціями, що створює потребу у методичному зближенні та гармонізації процедур.

Другий блок був зосереджений на створенні систем раннього попередження, підвищенні ефективності міжвідомчої взаємодії та координації дій при загрозах, спричинених зоонозами. Фахівці обговорили важливість транскордонної цифрової комунікації,

регулярного обміну даними, залучення місцевих громад, мисливських товариств і працівників ветеринарних служб до навчання та інформування. Акцент зроблено на необхідності розробки спільних стандартів реагування, інструкцій, навчальних матеріалів та рекомендацій, які будуть створені у межах проєкту PROTECT.

Значення проєкту та зустрічі для Закарпаття

Для Закарпаття участь у стартовій конференції стала важливою можливістю інтегрувати регіональні підходи до контролю за зоонозами у ширший європейський контекст, а також отримати доступ до передових практик лабораторної діагностики, моніторингу диких тварин та реагування на інфекційні загрози. Проєкт створює умови для модернізації процесів епідеміологічного спостереження, розширює потенціал співпраці з міжнародними науковими установами та дозволяє об'єднати досвід сусідніх країн задля підвищення ефективності боротьби зі сказом та іншими зоонозами.

Крім того, участь у конференції надала можливість поглибити взаємодію з партнерами, узгодити механізми реалізації спільних активностей та сформував підхід до роботи з громадами, мисливськими організаціями та місцевими органами влади. Для Закарпатської області проєкт PROTECT є інструментом зміцнення епідемічної безпеки, підвищення професійної спроможності ветеринарних служб і розвитку транскордонної співпраці, що має довготривалу важливість для регіону.

Прес-центр Центру Європейських Ініціатив